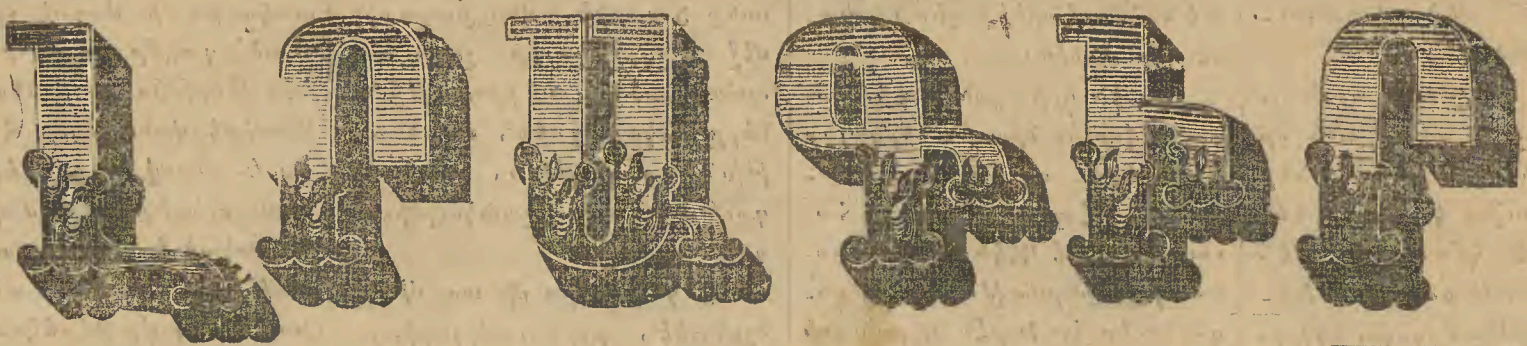

ՏՆՕՐԼԷ ԽՄԱՐԳԻՐ

ԵՒ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ

ՆԻԿ. Մ. ԹԻՒՆՈՒՆՏՆԱՆ

ԽՄԱՐԳԻՐԱՏՈՒՆ

Ղալաթիա Բերդիայի Բաղար

Խրատ Խանի զէմը Սամուր փո.

Հոգ Թիւ 13

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն

ԹԵՐԹԵՐ 1 ՀԱՆՈՒԹՈՒՆ

ԲԱՃԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պօլսոյ Համար

Տարեկան	դր.	250
Վեցամսեայ	»	130
Եռամսեայ	»	70

Գաւառաց Համար

Տարեկան	դր.	330
Վեցամսեայ	»	170
Եռամսեայ	»	90
Օտար երկիր տրկն.	40 ֆր.	

ԽԱՅՐԵՏՏԻՆ ԲԱՇԱ

Թունուողի խայրէտտին բաշայի վրայօք, օրն որ այս օրերս վեհ. Սուլթանին կողմանէ գան. ձային վիճակին վերակազմու. թեանը և բարւոքմանը յանձ. նախադրոյն նախագահ անուա. նեցաւ, հետեւեալ կարեւոր տե. ղեկավարները կ'հաղորդէ Տե. պա գաղղ. թերթին Կ. Պօլսոյ թղթակիցը.

— Վերջապէս յաջողեցայ, կըսէ, տեսնել խայրէտտին բաշան. Սուլթանին կողմանէ իրեն բնակութեանը յատկացեալ Տօլ. մա-Պահճէի պալատան իւր յար. կին մէջ, ուր ամեն բան խոր լուծեան մէջ կ'կատարուի, և օպտատորներն անգամ, առանց ստրի ձայն հանելու, ստուերի պէս սահելով կանցնին կ'գաւա. նան.

Խայրէտտին բաշա գաղղիա. ցի քարտուղար մը և ոպտատոր մ'ունի, և իր շտաբը տիրած լուծութեանը՝ ճիշդ արեւելեան սովորութեան հանգամանք մը կ'կրէ, Բաշան իր սենեկին մէջ էր ուր ամենայն ջերմեւանդու. թեամբ իր նախը կ'կատարէր, եւ ալ դրսի սրահը իրեն կապա. սէի, որոյ սենեկին դուռը կէս մը բաց էր, բայց ինքը չէր գի. տներ թէ ես գտնուեմ եմ.

Երբ բաշան իր աղօթքը լը. մընցուց, զխանդաւ հրամայոյնի, ուր բաշան սիրալիր կերպիւ զիս ընդունեց, խայրէտտին բաշա յոտակ և մաքուր գաղղիներէն կ'խօսի, առանց կմկմալու, նա ստուերիւ արար չէ, ինչպէս կը կարծուի ընդհանրապէս, այլ Ձեռքէզ է ծննդեամբ, ինքը բարձրահասակ է, կրօնի և ա. ուղղ. կազմուած քով, ան մօր. ուօք, զոր մեծ խնամով կ'շտկէ, երեսը մնտ է՝ բայց միանգա. մայն նրբամտութիւն և կարուկ բնաւորութիւն մը կոյտայայտէ. Սա 35 տարեկան մ'ըլլալու է.

Ներս մտնելուս պէս բաշան սկսաւ Գաղղիոյ վրայ խօսիլ ինձ, ուր քանի մ'անգամ գա. ցեր կեցեր է, Գաղղիոյ վրայ մեծ սէր կ'յայտնէ և մեծ վըս. տահուութիւն ունենալ կ'ցուցնէ նորա ապագային վրայ, — «Ես, ըսաւ, զգացմամբ սահմանադ. րապէս կառավարող միապե. տութեան կուսակից մ'եմ, եւ Սահմանադրութիւնն ամեն երկ. րի համար ալ իրրե կարեւոր և անհրաժեշտ կնկատեմ, բայց և այնպէս համոզուած եմ թէ Պ. Թիէր, որոյ մահը մեծ դժբաղ. դութիւն մնէ ձեզ համար, իրա. տունք ունէր երբ կըսէր թէ, Հանրապետութիւնը՝ Գաղղիա. ցիներն ամենէն քիչ կուսակցու. թեան բաժնող կառավարու. թիւնն է, Հանրապետական կու. սակցութիւնն արդարեւ արտա. քոյ կարգի խոհականութիւն մը ցոյց կ'տայ, և ամեն տեսակ ե. րաշխաւորութիւններ կընծայէ. ուստի և քիչ հայրենասէր ըլլա. րու է մարդ որ ընդ գիմութիւն մը կարենայ ընել իրենն.

Խայրէտտին բաշա շատ նը. ուաղ կարեւորութիւն և յարգ. մը կ'վերբնծայէ Պօնաբարթեան կուսակցութեան. Այս կրկին կարծիքը շուտ մը զիս հրապու. րելով, ստիպուեցայ խոստովա. նիլ ինքնովին թէ Պ. կառավար. թիւն հակա-մարդկային արարա. ծոյց (Թրքերուն) մէջ գօնէ ող. ջտմիտ և արդարաւոր մէկ հո. քի մը կ'գտնուի եղբր.

Յետոյ երկրին (Թուրքիոյ) ներքին կացութեանը վրայօք խօսք բացուելով, բաշային ըսի թէ՝ ընդհանուր կարծիք մը կայ որ ինքը դէպի մեծ եպար. գոսութիւն տանելու ճանքուն մէջ կ'գտնուի.

— «Չեմ գիտեր, ըսաւ, թէ ինչ վերապահուած է ինձ ա. պագային, և Սուլթանն ալ շատ բարեխիտութիւն ցոյց կ'տայ ինձ.

Կ'տեսնէք թէ ինչպէս զիս կը հիւրընկալէ, և իշխանի մը պէս կապրեցնէ զիս. Ն. Վեհափառու. թիւնը ապարանք մը տուաւ ինձ, և ընտանիքս ալ պիտի բերեմ հոս, բայց երբ Թունու. ղէն մեկնեցայ, այլևս մէկ մ'ալ հոն չվերադառնալու մտօք չէր. Կ'սիրեմ իմ փոքր հայրենիքս, և կրկին անդ վերադառնալու յոյս ունիմ. Սուլթանը վստահ է վը. րաս, գիտէ թէ ես և ոչ մէկ կուսակցութեան կ'վերաբերիմ, և ինձմով փորձառութիւն մ'ը. նել կուզէ, բայց ես թէ՛ երկ. րին, թէ՛ իւր վեհապետին եւ նոյն իսկ իմ շահուս համար, այն. քան շուտ յառաջ պիտի չվա. ղեմ, զի գիտեմ ու կ'հասկնամ այն անթիւ անհամար դժուա. րութիւնքը, որք ամեն կողմա. նէ Թուրքիոյ դէմ կապառնան.

«Սակայն գրեթէ տակաւին և ոչ մէկ բան չեմ գիտեր այս տեղի ոչ գործերն և ոչ մար. դիկը, և եթէ հիմակունէն այս. պիտի ծանրածանր բեռ մ'ըն. դունէի, իրաւամբ պիտի ըսէին ինձ համար թէ մեծ համարում ունիմ վրաս, և այս կերպիւ ար. դար և օրինաւոր նախանձու առիթ մը տուած պիտի ըլլայի վեհ. Սուլթանը զիս խորհրդա. կան պաշտօնեայ անուանեց. Այս պաշտօնը բաւական է ինձ կա. րենալ ինչ ինչ ծառայութիւն. ներ մատուցանելու, և թէ ձեռ. քէս գայ, երբ հաճին խորհուրդ. հարցնել ինձ, կրցածիս չափ բարի խորհուրդներ պիտի տամ. Ապա թէ ոչ՝ իմ մեծերուս հա. ճոյքը համեմատ պիտի ընթա. նամ, և այն տեսն յայտնի բան է թէ՛ օգտակարութիւն մ'ու. նեցած չպիտի ըլլամ.

Տեսականապէս գործելու ժամանակն անցած է այլևս, պէտք է գործնականը (բարձրիք) ձեռք առնուլ, բայց ինչ կրնայ ընել ինքնին բանակի մը հրա.

մանատարը, եթէ իր զօրապետ. ներն ու զօրաց գլխաւորները չճանչիր և զանոնք ճշդիւ ինքը չվարեր. »

— Ինչպէս կ'տեսնուի, կըսէ Տէպայի թղթակիցը, խայրէտ. տին բաշա ողջամիտ դատողու. թեան տէր անձ մն է, որ ճշդիւ և յստակօրէն կ'տեսնէ իրաց վիճակը, Բայց եթէ իրեն վե. րապահեալ է ներքին ճճիներուն և ցեցերուն գործած ֆլասուցը վախճան մը տալ, հարկ է որ զօրաւոր կարողութեամբ մը գործելու վիճակին մէջ դրուի. Լը փութացուցուի Ապա թէ ոչ եթէ քիչ մ'ալ անցնի, ստուգիւ շատ ուշ մնացած պիտի ըլլայ. »

«— Թղթակցին յայտնած սոյն ճշմարտութեանը վերահա. սու ըլլալուն համար է անշուշտ որ վեհ. Սուլթանն ալ այս ան. գամ խայրէտտին բաշան այն. պիտի գործոյ և աշխատութեան մը գլուխը կանցնէ, այն է գան. ձային բարւոքման և վերակազ. մութեան յանձնաժողովոյն, յոր. մէ միայն կախումն ունի, շի. տակն ըսելու համար, Թուրքիոյ թէ ներկայն և թէ ապագայն, առանց որոյ Բ. Դուռը ինչքան ալ ճշնի՝ անկարող պիտի ըլլայ բան մ'ալ ընելու, քանի որ իր գանձային ու ելմտական վիճա. կըն ու ընթացքը չլիթ է, և եթէ գանձային վերակազմու. թեան սոյն նորակազմ յանձնա. ժողովն ալ քիչ շատ յոյս և ա. կընկալութիւն մը կ'ներշնչէ կոր նէ հրապարակին վրայ, այդ ալ միմիայն իւր գլուխը՝ խայրէտ. տին բաշայի պէս ողջամիտ, ա. զատամիտ, և անսխալապաշար պաշտօնէի մը գտնուելուն պատ. ճառաւն է, զի խայրէտտին բա. շա Բ. Դուռն պէտք ունի մէջ թրք. ծուկէն զերծ ու ազատ մնա. ցած ըլլալովը, ձեռնարկած դոր. ծոյն հաստատապէս և անյող. դողդ յաջողելը մը տալու մա.

սին մինչև վերջն անկեղծօրէն աշխատելուն՝ մեծ վնաս հու- թիւն մը կընծայէ :

Եւ երբ Սուլթանն ալ խա- րէտտին բաշայի պէս անձ մը երկրին գանձային բարւոքմանը գործոյն գլուխը կանցընէ, նե- րկի է ասկէ հետեւցնել թէ, երբ խալիքտտին բաշայի նախա- գահած յանձնաժողովը, Եգիպ- տոսի գանձային վերակազմու- թեամբն զբաղող յանձնաժողո- վոյն նման, ասկէ առաջ Պետու- թեան գանձէն դէպ ի պալատը գացող գումարներն նորէն պա- լատէն դէպ ի հասարակաց գան- ձը վերադարձուիլը որոշէ և ա- ռաջարկէ, վեհ. Սուլթանն ալ կանխաւ յանձնառու և յօժա- րամիտ պիտի գտնուի յանձնա- ժողովոյ տուած յիշեալ խոր- հուրդն ու որոշումն յարգելու, միմիայն երկրին փրկութեանն ու վերականգմանը սիրոյն հա- մար, ճիշդ ինչպէս որ բրաւ Ե- գիպտոսի խորհիւրդ, երկրին պար- տոյց մէկ մասը իւր անձնական դուրքովը վճարել յանձն առնե- լովը, և իր երկիրը փրկեց մօ- տալուս կործանումէ մը, որ բերբեր հասուցեր էին ներքին անհոգութիւնն ու անսահման շռայլութիւնը :

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

Բ. Դրան կողմանէ Հայաս- անի և բոլոր փոքր-Ասիոյ գա- ւառաց բարւոքմանն համար վեհ. Սուլթանին կողմանէ վա- ւերացեալ բարենորոգմանց յայ- առաքիլն, որոյ մէկ օրինակն ան- ցեալ էջ. օր անդդ. գետպանին յանձնուած էր, Սըր Լէյբրտ գանի իւր կառավարութեանը հաղորդելէն յետոյ, այս ան- գամ ժամուցեր է մեծ Եգիպ- տոսին թէ, Անգղիոյ կառավա- րութիւնը՝ իւր ներկայացուցած բարւոքմանց ծրագրին մէջ Բ. Դրան կողմէն ներմուծեալ բոլոր բարեփոխումներն ալ ընդունած է :

Կ'թուի թէ Անգղիոյ սոյն հաւանութեանը վրայ՝ յիշեալ բարենորոգմանց յայտադիրը այ- սօր կամ վաղը կ'հրատարակուի, որոյ հրատարակութիւնը ցարդ- ետ թողուած էր, անշուշտ մին- չև որ Անգղիոյ հաւանութիւնն ալ առնուի :

Ատենէ մ'ի վեր է որ հա- տարակութեան մէջ իրաւացի կամ անիրաւ կարծիք մը տա- րածուած էր, որպէս թէ խո- բէն Նար-Պէյ սրբազանն ալ Պէ- կեան էֆ. յորոշած քննա- դատութեանը կամակից և հա- մախոհ եղած ըլլայ, ուստի և Ն. Սրբազանութեան մալլաքա- զաքս գալուն ալ անհամբեր

կապասուէր, տեսնելու համար թէ սա՞ ինչ կարծիք պիտի յայտ- նէ այս մասին :

Խորէն սրբազան ընդհ. Ժո- ղովոյ վերջին նկատին ներկայ չը գտնուեցաւ որ կարծիքն իմա- ցուէր, թէպէտ շատեր կ'հա- ւաստէին թէ Պէկեան էֆ. մաս- նաւոր մանրամասնութեամբ մ'ըն- դունուեր էր Խորէն Սրբազանի կողմանէ, թէ իւր հօս հասած օրը շագենաւուն մէջ, և թէ նոյն իսկ Խորէն Սրբազանի տու- նը քանի մը գիշերներ ի Պէյիկ- թաշ :

Սակայն քանի մը թերթեր երէկ կ'հաւաստեն թէ Խորէն սրբազան ինչպէս կ'իւր. օր Պէ- չիթթաշի եկեղեցին տուած քա- ռողին մէջ, նոյնպէս և չը. օր ալ Ամեն. Տ. Ներսէս Ս. Պատ- ըրարքին անուանը տօնախմբու- թեանն առթիւ շնորհաւորու- թեան գացած ըլլալով Ն. Սըր- բազանութեան, ի ներկայութեան բազմութիւ սնձանց՝ ամենայն անկեղծութեամբ դրուատեր է Հայկական խնդրոյն մէջ Ս. Պատ- ըրարք հօր ի գործ դրած ազ- գասիրական ջանքերն ու արիա- կան միջոցներն, յայտնելով թէ Ն. Սրբազանութիւնն այս խնդ- րոյն սկիզբէն մինչև վերջը ազ- գային շահուց համաձայն վար- ուած, ուստի և ազգովին շնոր- հակալեաց արժանի է :

Խորէն սրբազան միանգա- մայն խորին ցաւ յայտնե- րէն օրը Պէկեան էֆ. յարու- ցած խնդրոյն նկատմամբ, զայն անպակէ կոչելով և մեղադրե- րէն նորա ընթացքը՝ իրեն ազգա- վընաս համարելով :

Խորէն սրբազանի այս դիտո- յութեանը վրայ, եթէ ստոյգ- են, տարակոյս չկայ թէ՝ Պէկ- եան էֆ. յայտարարութեանց նկատմամբ հասարակութեան մէջ տրուած փարեւորութիւնը կ'նուազի, և Խորէն սրբազան շատ լաւ բրած է որ այս մասին իւր ալ անձնական կարծիքը յայտնել փութացեր է :

Բայց այն բանը՝ զոր չեմք ուզեր ներել Խորէն սրբազանի, այն ալ իւր մինչև ցարդ իւր ստորագրութեանը մէջ գործա- ծած ՆԱՐ-Պէյ մականունը տեղ՝ իւր վերջին գրութեանցը մէջ ԽՈՐԷՆ ԵՊԻՍԿՈՍ ԼՈՒՍԻՆ ԵՍՏՈՐԱԳՐԵԼՆ Է, որոյ վը- րայօք ուրիշ առթիւ պիտի խօ- սիմք, իսկ փափաքելի էր մեզ գիտնալ թէ՝ այդ Լուսինն մականունը ո՞ր աւերակաց կամ թանգարանաց մէջէն գտեր և ի լոյս ածեր է :

Սեփաստիայէն այս շարժու- Առաջնորդին և վարչութեան ժողովոյ կողմանէ ստորագրեալ երկու ընդունակ տեղաւկ հա-

սեր է ի Պատրիարքարան, ո- րոնք 5 տարիէ ի վեր քաղաքին մէջ և շրջակայքը շարունակ պատահած ցաւալի իրողութիւն- ները կ'նկարագրեն, սպանու- թիւն, գողութիւն, առեւան- դութիւն, յափշտակութիւն, զրկանք, և ին :

Տեղեկագիրը մի առ մի կը նշանակէ, գործուած չարիքը, չարագործաց անունները, օրը, թուականը և ուր տեղ կատար- ուած ըլլալը : Տարակոյս չկայ թէ Սրբազան Պատրիարքը յիշ- եալ տեղեկագիրն պարունակու- նակութիւնը Դրան և դեսպա- նաց ալ պիտի հաղորդէ ի տե- ղեկութիւն :

Բ. Դրան առջի օրը Պատ- ըրարքարան զրկուած ծանու- ցողիւր մը կ'յայտնէ թէ, ըստ խնդրանաց Պատրիարքարանի, կառավարութիւնը հարկ եղած տեղերը հրաման զրկել է որ Բալուշէն, Պուլանքիւն և Անկ- նայ զիւրերէն բռնի փոխառու- թիւն չպահանջուի :

Թայմզի անցեալ աւուր մէկ հեռագրին առթիւ, վարդա- նաւ, Թէրեմանի մէջ, կընէր թէ՝ երապական թերթերուն շատին մէջ ծիծաղելի և անպա- տեհ շատ լուրեր ու խորհրդ- դածութիւններ թէպէտ կը գտնուին, սակայն յիշուի կամ յանդիման աշխարհի մէջ մեծ համբաւ ստացող Թայմզի պէս թերթէ մ'այս աստիճան անտե- ղի և անիմաստ բան մը չէր ըս- պասուէր որ դեր է :

Վարդան բաշայի այս տո- ղերը ճիշդ Թէրեմանի-էֆ- քեարի վերադարձնելով կրնամք մեք ևս թէ, շատ թերթեր շատ ծիծաղելի բաներ և լուրեր կը հրատարակեն, սակայն չէ եղած թերթ մը ցարդ, որ յիշուի կամ յանդիման փոքր ի շատէ համբաւ մ'ստացող Թէրեմանի պէս թերթի մ'այս անգամ տը- ուած մէկ լրոյն նման ծիծաղելի լուր մը տուած ըլլայ :

Յիշեալ թերթը երէկ, Մշոյ վնասայր Մամբէ եպիսկոպո- սին հանգստական ընթացքին ու տեղեկագրոցը վրայօք խօսելով կըսէ թէ յառաջիկայ ուրբաթ օր գումարուելիք խառն ժողո- վը՝ յիշեալ վնասայր Կ. Պոլիս բերուիլը պիտի որոշէ՝ եղեր :

Ժողովներուն ըսած որոշում- ներն շատ անգամ տեսած էինք հրատարակեալ իսկ ընդէս որո- շում մը՝ տակաւին այս առաջին անգամն է որ հրատարակուած կ'անենք, և այս ալ Թէրեմ- մանի պէս թերթի մը մէջ :

Չեմք գիտիլ թէ ինչպէս կ'ընայ բացատրուիլ այս բանը, կամ այն է որ խառն ժողովոյ

անդամաց մեծամասնութիւնը, տակաւին ի ժողով չգումար- ուած՝ գացեր յայտներ են յիշ- եալ թերթին որ իրենց միտքը Մամբէ վնասայրը հոս կան- չել է, որով այդ թերթն ալ իբրեւ բլալիք որոշում մը՝ հրա- տարակած է յիշեալ յայտարա- րութիւնը, և կամ այն է որ խառն ժողովը Թէրեմանի իրեն- քէն-հօնաբէրութեամբ ըլլալով, տա- ինչ որ ըսելու ըլլայ նէ՝ ժողովը ալ նոյնը պիտի որոշէ անպատ- ճառ :

Ասկէ զատ ուրիշ բացառ- րութեան կերպ մը չեմք կըր- նար մտածել, բայց ասոնց որն ալ ըլլայ, սոյն թերթին այս կերպ հրատարակութիւնը՝ խո- ուն ժողովոյ անգամաց այնքան մեծ պատիւ բերելիք հանգա- մանք մը չունի, զի այսպիսի նմանը չտեսնուած ծիծաղելի հրատարակութեան մը կ'հաս- կըցուի թէ, կամ խառն ժողո- վոյ անգամը այն աստիճան ծանծաղամիտ ու թեթեալարոյ- են, որ ժողովի մը մէջ իրենց ընդէնք որոշումը՝ շարաթ մ'ա- ռաջ հրապարակային թերթե- րու կ'յայտնեն, և կամ հրապա- րակային թերթի մը իբրեւ որ- շած ցոյց տուած կարծեացը կ'որդիւրայն հետեւելու վստա- հութիւն մը գոյացուցեր են վրանին, թողով որ ինչ ալ ըլ- լայ՝ Թէրեմանի ծիծաղելի վի- ճակի մը մէջ ձգած կըլլայ ին- քըզինքը, քեւ չեղած ու չկա- տարուած բան մը՝ իբրեւ ըսելի- քով հրատարակելով, Չի կրնար ըսել թէ ժողովը այս ինչ խնդրովը պիտի զբաղի՝ կամ «կ'յուսեցուի թէ այս կերպ որոշում մը տրուի», իսկ հա- տատապէս, դրապէս հաւաստել թէ «վնասայրը հոս կանչել պիտի որոշեն», այսպիսի հրա- տարակութիւն մը նմանը չտես- նուած ծիծաղելի հրատարա- կութիւն մն է որ ըրած է, «եթե- ք թերթ մ'ըլլալու համարում մ'իւր վրայ տածելուն հակա- աակ» :

ԱՐԱՊԻՐ

Արապիկերէն հետեւեալ պաշ- տօնական գրութիւնը զրկուած է մեզ հրատարակելու խնդրա- նօք :

... Խմբագիր էֆ. Լեւոնի պատուական թերթի :

Դաւառս իր երեսփոխանա- կան ժողովոյ միջոցաւ ընտրելով իր Առաջնորդը՝ Ժամէ, ի Ժամ՝ ակնդէտ կ'ապաստէ և կ'սիրէր տեսնել իր Առաջնորդական գահուն վրայ՝ Աղղին և Եկե- ղեցոյն բեղմնաւոր մշակներէն զԴեր. Տ. Եղիէկ Մ. վարդապետ Ապահունի :

Վերջապէս նորին Գերապ-

պատուութիւնը ամառու 10ին ա-
մենաշքեղ դիմաւորութեամբ
ողջոյն ժողովրդեան մտաւ ի
քաղաքս, և յատենի Մայր ե-
կեղեցւոյ հրապարակային ուխ-
տիւ փութաց խոստանալ իրա-
կանացունելու համար Արապ-
կերցւոյն լիալոյս իղծերը, զորս
և առանց ուղևորութեան ան-
հանգստութիւնները նկատելու
ձեռնարկեց պատկել անմիջա-
պէս՝ ի ձեռն Գաղ. ժողովոյ
վարչութեան Գաւառիս ընտրե-
լով հանգանակութեան յանձ-
նախուժ մը, որոյ պաշտօնն է
քնդ նախագահութեամբ Գեր-
Առաջնորդին իւրոյ քաղաքիս
աղգայիններէն հանգանակու-
թիւն մը ընել ի մշտնջենաւոր
հասոյթ գիշերօթիկ վարժարա-
նի մը, որ մերձաւոր ապագա-
յի մը մէջ հոս պիտի բացուի:

Արարկիրու բարերարներէն
մին, վաճառ Գոգոս էֆ. կտրա-
պետեան Արարկիրցի՝ որ այժմ
Գահիրէ կ'ընտկի, և որ արդէն
Արարկիրու վարժարաններն ու
եկեղեցիները իր առատաձեռն
օգնութիւններով ճոխացուցած
է, առեւնօք յառաջ այս օրինակ
աղգաչէն ձեռնարկութեան մը
յորդորած էր իր հայրենակից-
ները մեծագումար օժանդա-
թեան խոստմամբ խրախուսե-
լով, և ահա վերջապէս այսօր
ի շնորհս Արարկիրու վերակեն-
դանութեան ախոյեանին, Տեա-
ռըն Ապահուելու, այն մեծանուն
հայրենասիրին վաղեմի փափա-
քը կրականութիւն կառնու, և
Հանգանակութեան Յանձնա-
խումբս իր ձեռնարկին այս առ-
տիճան յառաջող խնամքեան ա-
ռաջը՝ իրաւոյս կ'փափաքի վա-
յիլել յիշեալ էֆենտիի աղգա-
սիրութեան նոր ապացոյցը:

Ասկից զատ զանազան քա-
ղաքաց մէջ Արարկիրցի ուսում
նաէր աղգայիններէ այլեւայլ
ժամանակներէ հանգանակեալ
գումարներն ալ, որք այսօր ի
պատրաստի են և գրեթէ 1500
օսմ: ոսկոյ կ'հասնին, վերջիշ-
եալ գումարաց հետ պիտի խառ-
նուին, և ասոնց ամենը հա-
տատուն կալուածներու պիտի
տրուին, որպէս զի տարեկան
հասոյթը՝ գիշերօթիկ վարժա-
րանի ապագայն և մշտնջենաւո-
րութիւնը երաշխաւորէ:

Արդ, հակառակ Մատեաց
խմբագրի յայտարարութեան՝
բարեբաղդ է Արարկիրցի տես-
նելով իր եկեղեցւոյն որբազան
ընմին և առաջնորդական դա-
հայեց վրայ՝ բնախր բարեմաս-
նութեամբ օժանդակ աղգ, հայ-
րենիք և զատարակութիւն
միայն խորհող, իրաւունք ու
պարտք ճանաչող արի արթուն
հովիւ մը, յորմէ յայսօր զուրկ
էր և այսօր նախա բարձր ի

զլուխ կ'պարծի յաչս շրջակայ
գաւառաց, կ'հրաւիրեմք ուրե-
մըն իւթիւճեան էֆենտին, որ
իր գուշակութեանց բարձուն-
քէն, բայց անուրանալի արդ-
եանց առջև դիտէ, ո՞վ է քեզ-
քաղք, Արարկիրցի՞ն իր ընտ-
րութեանը մէջ՝ թէ՛ Մատիս իր
գուշակութեանց մէջ:

Հանգանակութեան Յանձ-
նախուժս որոշած ըլլալով ու-
սումնասէր հանգանակողաց ան-
ուանքը ստորագրեալ գումա-
րաց հետ հանել ի հրապարակ,
այս անգամ ներկայեալ կ'յղէ
ձեզ առաջին ցուցակը (*) խընդ-
րելով Ձեր Մեծապատուութե-
նէն, որ ձեր յառաջիկայ թեր-
թին մէջ հրատարակել բարե-
հաճիք ի պատիւ և ի քաջալիր
Արարկիրցւոյն, և խոստանալով
հետզհետէ հաղորդել Ձեզ յա-
ջորդ ցուցակները:

Ձերումը Մեծապատուու-
թեան մնամբ յարգանք ի դի-
մաց Հանգան. Յանձնախմբին
Ասեւդար. Ասեւպտ.
Սարգիս Յ. Հանգան. Մ. Կ. Տեղեկութեան.
27 սեպտեմբ. 78
Արարկեր

Տէրտիմի յիւրտերը զսպելու
համար այն կողմերը զրկուող
Ղազանճեան Կիրակոս էֆ. ի եւ
Ալի Շէֆիք պէյի գործողը առ-
թիւ, հետեւեալ հետաքրքրա-
կան դէպքը պատմուած կ'տես-
նեմք երդնկայէն տեղւոյս թեր-
թեան մէկուն ուղղեալ նամա-
կի մը մէջ:

Կիրակոս էֆ. Գողթմէն Մեծ.
կերտ գալու միջոցին 7 տուն
(ին) գիւղացիք լսելով հայ պաշ-
տօնէի մը գալուստը, ճանաչան
գիւղացիներու կեննն զայն և Ա-
լի Շէֆիք պէյը Կիրակոս էֆ.ն
կարծելով, կերթան գողթմով
բռնու թէ խնդիր մ'ունինք
ձեզ մտաւորանելու Ալի Շէֆիք
պէյ մօտիկ ընելու պատրաստ
բլլալը յայտնելով կոկոսի ունկն-
դ իր բլլայ գիւղացոյ. այս գիւ-
ղացիք Գողթմաց բարբարոսու-
թեան տղաքներու համար Գողթ-
կերպարանք առած բլլալին և
այժմ բոլորովին կրօնքին ու
իզուրին կորուսած Հայ բլլալ-
նին կ'պատմեն և աղգութիւն
նին ու կրօնքին պաշտելու հա-
մար իրեն փրկիչ և պաշտպան
առ այն կ'ղկեն. Ալի Շէֆիք
պէյ լսնդիրը հառկալէ յետոյ,
հոսկ ուրեմն Կիրակոս էֆ.ի
կ'համարէ զանոնք բռնով որ եր-
թան ցաւերնին անոր յայտնեն
Կիրակոս էֆ. ալ զարմացմամբ
զանոնք լսելէ յետոյ կ'քաջալե-
րէ մնալ իրենց բուն աղգու-
թեան և պաշտամանց մէջ՝ ա-
ռանց երկիւղ ունենալու, և նա-
մակաւ մը կ'յանձնարարէ Գո-
ղթմի քահանային որ հոգեւոր
մխիթարութիւննին մատակա-
րարէ:

(*) Սոյն ցուցակին հրատա-
րակութիւնը այլու մ'պահանջ
ղեւլ հարկադրուած եմք: Ե. Խ.

ՀՆՈՍԳՐԱԼՈՒՐԻ

Բարեկ 28 հկտմ.

Ժողովներն այսօր բացուե-
ցան, բայց կարեւոր խնդիր մը
չյուզուեցաւ:

Ծերակուտի ժողովն իւր
յաջորդ նիստը հինգշաբթիի
թուոյց, երեսփոխանաց ժողո-
վըն ալ գալ երկուշաբթիի:

Նիւս-Եօրք 28 հկտմ.

Տասներկու միլիոն սուլար
գողցուեցաւ խնայութեան գան-
ձէն:

Վիէննա 28 հկտմ.

Վիէննայի կազէթ լրագիրն
օր քան զօր ընդարձակող պուշ-
կարական նոր ապստամբութե-
նէն պատճառեալ անհանգս-
տութեանց վրայ խօսելով կըսէ
թէ այս դէպքերը խնդիր մը
պիտի հանեն, որոյ վրայ եւրո-
պա չլինար անտարբեր կենալ:

Այս առաջ հասած

Լոնտոն 29.—Պաշտօնէից նոր
ժողով մ'ալ պիտի ըլլայ դէօր-
—Քայմի խորհուրդ կ'տայ որ
Անգղիա, Գաղլիա և Աւստրիա
միահողոյն Ռուսիոյ յիշեցնեն
Պիլիքի դաշնագիրը գործադ-
րելու իր պարտականութիւնը,
և կ'յուսայ թէ Պիլիքի իշխա-
նըն ալ պիտի միանայ սոյն տէ-
րութեանց հետ, և իր գործը
թերի թողու պիտի չուզէ:

Բարեկ 29.—Գաղղ. արժէ-
թը լծերն ինկան այսօր Արեւ-
ելքի և Ասիոյ դէպքերուն
ձանրակշռութեանը վրայ:

Պոմպայ 29.—Հրաման տրե-
ուեցաւ որ 20.000 զօրաց հա-
մար պաշար և փոխադրութեան
միջոցներ հաւաքեն Բէշալուրի
մէջ:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Բարեկ 29.—Գոց 10-65

Լոնտոն 29.—Գոց 10 3/8

Այս առաւօտ բացուեցաւ 41-31

Թղթաղբամ 331-20

Բումէլի 41-00

ՎԵՐՁԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Խալիքտաին բաշայի նախա-
գահութեամբ կազմուած նոր
յանձնաժողովը երէկ Գանձուց
պաշտօնատունն իր առաջին նիս-
տըն ընելով, կանոնադիր մ'ըն-
դուներ է որով պիտի վարէ իր
գործերը:

Ըստ այսմ, յանձնաժողովը
տէրութեան հաստիքից և ծա-
խուցը յառաջիկայ տարուան
ճշգրիտ մէկ պիւճէն պիտի
պատրաստէ, գանձային վարչու-
թեան բարեօրման միջոցները
պիտի մտածէ, պիտի նախ թէ
Պետութեան հասոյթը՝ արժէ-
թը լծոց տոկոսին փոխարէն ինչ-
քան բան կրնայ վճարել այս
տարի, արտաքոյ կարգի ծախ-

քերը պիտի թելեցնէ, սովոր-
ական ծախքերն ալ պիտի չա-
փաւորէ, և տրոց հաւաքման
նոր եղանակ մը պիտի սահմանէ:

Իւր ամեն այս որոշումներն
ալ պաշտօնէից ժողովոյ ներկա-
յացնելով, քննուելէն ու հա-
ւանութիւն տրուելէն յետոյ,
Վեհ. Սուլթանին պիտի մատուց-
ուի ի վաւերացումն, և ապա
գործադրութեան պիտի դրուի:

—Մակեդոնիոյ մէջ Պուլիա-
րաց ապստամբութեանը նկատ-
մամբ Բ. Դուռը ինչպէս բոլոր
դեսպանայ, նոյնպէս և Լօպա-
նօֆ իշխանին ալ շրջաբերակաւ
ժանուցադիր մը հաղորդած ըլ-
լալով, Ռուսաց դեսպանը երէկ
պատասխանել է Դրան թէ յի-
շեալ ժանուցադրին պարունա-
կութիւնը շատ զարմանալի թը-
ուելով իրեն, զայն ուսու բա-
նակակեղ րոնին հրամանատար
թօթլէպէն զօրապետին հաղոր-
դել է:

—Չօրուլէն անդին Կոնս-
տանդուպոլիսի զօրաց՝ մինչև
Էտրնէ ետ քաշուելուն վրայօք
բանակցութիւնը դեռ կ'չարու-
նակուի Բ. Դրան և Ռուսաց
դեսպանին մէջ տեղը:

—Այս օրերս Պուրկաղի ճան-
քով նորէն 60.000 ռուսական
զօրք մտեր է Արեւելեան Ռու-
մէլի, թէ հոն և թէ Պուլիա-
րիոյ մէջ այսօր 200.000 պատ-
րաստ զօրք կ'ան:

—Իւլիանայէն հասած տե-
ղեկութիւնք կ'մանուցանեն թէ՛
Պուլիարիոյ մէջ անգործութիւնը
վերահաստատուելով, ամենմարդ-
էր գործին կղրաղի, պուլիարք
շատ աղէկ կ'վարդին տաճկաց
հետ, որոց ապահովութիւնը
այնքան կատարեալ է, որ տա-
ճիկ կին կամ աղջիկ մը կրնայ
եղիր անջնաս քաղաքէն դուրս
եղնելով տաւանձին, երթալ տը-
տը իր հունձքը ժողովել ու յի-
րադառնալ, Հացին հօխան մէ-
թալիք ստակով 50 փլոյ միսն
ալ 3-4 դշի կ'ծախուի, 100նոց
քայմէն 33 դշի կառնուի կ'տը-
րուի եղեր գործառնութեանց
մէջ:

—Քայմի բարձման յանձ-
նաժողովն այս շա. օր թղթա-
դրամ տպագրելու մեքենայնե-
րըն ու գործիքներն, ընդամենը
1595 կտոր նիւթ և կաղապար
8 ստուկներու մէջ դնելով ու
զմուռելով պահել տուել է:

—Արեւելեան Ռումէլիի կաղ-
մակերպութիւնը կարգադրող
եւրոպական յանձնաժողովոյ
անդամներն ամբողջ ձիւլիպէ
հասեր են:

—Թայմի կըսէ թէ անգղիա-
ցի ծովային պաշտօնէից Կիպրոս
ուղևորելուն պատճառն է՝ յիշ-
եալ կղզւոյն մէջ զօրաւոր ամ-
բութիւններ չլինելու համար
յառաջ եկած հարկը:

—Անգղ. դեսպանը Սըր Լէ-
յարտ արտօնութիւն ստացեր է
Բ. Դրան կողմանէ, Կիպրոսէն
մինչև Պէրուի ծովուն տակէն
հեռագրական պարան մը հաս-
տատելու:

—Իսմայիլիայէն երեկ հա-
սած հեռագիր մը կըսէ թէ,
Ռուսիոյ կառավարութիւնը Պե-
սարապիոյ վերստացումը հրա-
րակելուն հետ միատեղ, Կիւս-
նուցանէ եղբոր Պեսարապիոյ
ժողովրդեան թէ մինչև 1879
յունի 1 թուականը՝ ունէ տուր-
քէ ազատ է:

—Երեք հոգիէ բաղկացեալ
պուլկար պատգամաւորութիւն
մը վերջին օրերս Պոլսոյ դես-
պաններուն շրջաբերական ա-
ղերսագիր մը մատուցեր է,
խնդրելով որ ինչքան պուլկա-
րաբան երկիր կայ թուականի
մէջ՝ ամենքն ալ Պուլկարիոյ իշ-
խանապետութեանը հետ միա-
ցունին: Սոյն խնդրագիրը, որ
թրակեա ու Մակեդոնիա բնա-
կաւ 50 հազար պուլկարաց կը-
նիքն ու ստորագրութիւնը կը
կրէ, յաւարտ բանի իմաց կը
տայ դեսպանաց, որ եթէ ի-
րենց այս փափաքը նկատողու-
թեան չառնուի, շատ չանցած՝
հեղինակ պէս թափուելիք ար-
եան արատախանաւորութիւնը
իրենց վրայ պիտի իյնայ:

Դեսպաններն նմանապէս ու-
րիշ հանրագիր մ'ալ ստացեր են,
որն որ Մակեդոնիոյ ամբողջ
գաւառին ալ Արեւելեան Ռու-
սիոյ հետ միացուցուիլը կ'պա-
հանէ:

Այս անդեկութիւններն կը
հաստատեն ասկէ քանի մ'օր
յառաջ այս մասին մեր յայտնած
կարծիքը, Սամաքովի պուլկա-
րական յեղափոխութիւնը ծա-
նուցանելուն առթիւ:

—Օտեսայի Ժուրնալը կըսէ
թէ, սեպտ. 26ին օսմ. գերի բա-
պայ մը, որ թուրքիա կ'գառ-
նար՝ անխոհեմութեամբ մը վար
ինկեր է հեծած վախօնէն, և
ջախճախներ է փութալը-Քիւնի
երկաթուղոյ ճանքուն վրայ:

—Ֆինանսիէ անգղ. թեր-
թը կ'ձանուցանէ թէ 6 միլիոն
ոսկւոյ եզրկատական փոխառու-
թիւն մը կնքելու համար Պա-
ռիս տը Բոլիւիոյ հետ բաջուած
բանակցութիւնը յաջող փախ-
ճան մ'ունենալով, պայմանա-
գիրն ալ ստորագրուել է:

—Մեծ եպարքոսը ծանու-
ցեր է մեծ տէրութեանց դես-
պաններուն, թէ Բուսթիւնի մէջ
ռուսական զօրաց ընդհանուր
հրամանատարին ձեռք առած
զինուորական միջոցները մեծ մը-
տատանջութիւն ու երկուզ կը
պատճառեն Բ. Դրան, և որ զը-
րամական ալ կորուստ մ'եղած
բլլալով, իրաց այս ընթացքը
կ'կասեցնէ ու կ'որդեգրու օսմ.
զօրաց տեղերին վերադարձը և
սպառազինութեանց դադարու-
մը, որու այնքան կ'ըզնացուի:

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՆ ԿՏԱԿԱՐԱՆԻ

Երեսուցեայ Մեքանա-Բեան

Ս. Յակովբեանց ապարանէն այս
անգամ մաքուր տպագրութեամբ ի
լոյս ընծայեալ այս գործը, որ 526
երեսէ բաղկացեալ գիրք մն է, Հին
Կտակարանի պատմութեան գլխա-
ւոր ու երեւելի անցից ուսմանը մա-
սին վարժարանաց ու նախնական
բանակ մէջ յաջողութեամբ գոր-
ծածուելու ընտրութիւն և արժանիք
մը ունի:

Կը գտնուի բոլոր գրադասագ-
քով, ի գին 7 ղշ, ողջ դրամ:

ՀՈՐ ԴՊՐՈՑ ԱՂԶԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

Այս գալոցը վերստին պիտի
բացուի Սեպտեմբեր 3/17ին Իս-
կուստը, Սէլամազ Թաղը, Հայոց
եկեղեցոյն մօտ, Քիւրքէի պաշի
փողոցը թիւ 16 նորայէն յարմար
եւ գեղեցիկ տան մէջ:

Դպրոցին լեզուն Անգղերէն է:
Առողջութեան եւ հանգստեան,
ինչպէս նաև դաստիարակութեան
մէջ յառաջդիմութեան համար
դպրոցս մեծամեծ առաւելութիւն
ներ ունի: Անոք որ այս առաւելու-
թիւնները ստուգել կը փափաքին
կրնան անձամբ գալ եւ տեսնել
շարժումն մէջ որ օր օր կ'ուզեն,
յաց ի կրակի օրերէ:

Մ Ա Խ Բ

Գեղերթիկ աշակերտաց համար
տարին 25 լիրա: Յորեկուն աշա-
կերտաց համար տարին 6 լիրա:
Դաշակի համար տարին 6 լիրա:

Շատ փափաքելի է որ վարժա-
րանը ընդունուի ուղող աշակեր-
տուհիք ներկայ գտնուին չլանին
անալին օրը:

ՕՐԱՅՈՑ

1879

ՏԱՐԻՈՅՆ

Երեսուցեայ միաբանութեան
վանքէն ի լոյս ընծայուած է յա-
ռաջիկայ տարուան լրացոյցը, որն
որ միւր ազգին սովորական տօմարէն
և ստորագրական երևութից գի-
տելիքներէն ու ծանօթութեանց զատ
կ'պարունակէ նաև աշխարհի նշա-
նաւոր անցից ժամանակագրութիւնը
և քաղաքական ընդհանուր հանդի-
սաւոր տօնախմբութեանց ցանկը:

Կ'մտնուի բոլոր գրադասագ-
քով ի գին հարիւր փարայ:

ՕՐԱՅՈՑ

1879

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Յօրինեալ յերեմիա Քաջանա-
յէ Խապիւղի: Կ'գտնուի ամեն
գրադասագ քով:

Գին երկու դահեկան

ՀԱՐԱԹԻԱ ԳԾ. 17 ՀՈԿՈՒ
ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ԱՐԺ.

Բաց	44.34
Դոց	44.33
Բարձր գին	44.37
Ցած գին	44.32
Թղթագրամ բաց	333.00
բարձր	336.00
ցած	332.00
Ժամը 11	331.00
Փոխ. 63ի	Ֆր. 064.00
» 65ի	» 067.00
» 69ի	» 064.00
» 73ի	» 057.00

Դանձաւորութիւն	20.00
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4.20
Սօսիէթէ Օթօման	3.00
Պանք ար. Բոնօթ.	6.05
Բրէտի Ժէնէրալ	4.30
Թրամիէյ	1.48
Բուս. Երկաթուղի	42.50

ԲՆԹԱՅՔ ԴՐԱՄՈՑ

(Օ. 100 մե. 1 հաւալ)	
Անգղ. օսկի	109.18
Դաղը	87.14
Բօլ	89.12
Բարպօն արծաթ	46.20
» թղթադրամ	09.00
Բրլմից	51.05
Հինգնոց	20.20
Մէթալիք	21.00
Ճերմակ մէծիտ	06.32
Պղինձ	178.00

ՄԻՆԱՍԵԱՆԻՆ ՄԱՂԱՁԱՆ

ԳՏՆՈՒԱՄ
ՈՒ
ՓԱՆԱՍԷ

Կոչուած ցաւի գեղը բոլորովին
լուսեղէններէ բաղադրուած ըլլալով
թէ՛ ներսէն և թէ՛ դուրսէն կը գոր-
ծածուի ու բազմաթիւ ցաւեր ու հի-
ւանդութիւններ շնորհով կը բժշկէ:
Ինչպէս որ վարը յիշուած է:

Ամեն տեսակ Գոլի, Բատմոք-
սի, մէջքի կամ փոքրեկ ցաւեր,
ու նաև թանձր, ֆօլեա և այլ ա-
մառուան հիւանդութիւններ ունե-
ցողները այս գեղէն խմելու են հե-
տեւեալ կերպով: Կէս գաւաթ ջուրի
մէջ, դր ասպորի մը զրգալէն աւելի
շաքար, վրան լեցնուր անուշի զրգալ
մը Փանասէ աղէկ մը խառնէ ու
խմէ:

Կոկորդի հիւանդութեանց, և
Ունեցքի համար գեղը վերոյշինալ
կերպով պատրաստէ ու ժամը կամ
երկու ժամը հեղ մը՝ մէկ կամ
երկու անուշի զրգալ այն բաղադ-
րութեան խմէ: Յօդադատի, Բիւսա-
թիզմի, Ուրբ ցաւի, Ստամոքսի ու
տեսակ տեսակ կանաչի ցաւերու հա-
մար դուրսէն Փանասէ քնելով աղէ-
մը շիւնու է: Այլուայի ցաւի համար
քիչ մը բամբակ փանսէի մէջ
թաթիկով ցաւած աղասյին վրայ
դնելու է:

Ամեն տեսակ երբոր ցաւի մը հա-
մար դուրսէն Փանասէ քնել հարկ
կ'ըլլայ, եթէ քիչ մը ալ խմուի աւե-
ն շուտ բժշկութիւն կ'ըլլայ:
Մարմնոյ սարսափ կամ ճօղու-
ած տեղերը բժշկելու համար փախ-
զը պատահածին պէս Փանասէին
վրան աղէկ մը լեցնելու է: Դաւա-
կով ևւն. կտրուած վերքերը բժշկե-
լու համար՝ արիւնը շարժած շուտով
մը վերքը կ'ապերու և զապին վրայէն
Փանասէ լեցնելու է մինչև կ'ըլլաւ մը

Թրջի փանասէն նաև արեան շրջա-
նը նարագանջէ ու բոլոր բնութիւնը
կը զօրացնէ:

Այս գեղին օգտակարութեանը
վրայ երկարօ էն գրել աւելորդ կը
համարուի, գործածողները զայն
միշտ կը գոլեն, ուզողը կրնայ ան-
ձամբ փորձել. գինն ածան է: Կը
ծախուի Միւստեան և Ընկերաց Ա-
մերիկեան վաճառատունը՝ օր ի Դա-
լաթիա Կ. Պօլսոյ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԿՈՏԱՍԱՆ ԿԵՍԱՐԱՑ
ԴՈՐԾ ՍՈՒԷՏՈՒԹՅՈՒՆ

Թուրք Կանչայ Կ. Մ. Ս.
Սոյն պատմութեան երկրորդ
և վերջին հատորն ալ իզմիրի
Տէտէեան եղբորց տպարանէն
Իլոյս ընծայուելով, կ'ձախուի
Եֆէն-Ճամի Զիլիկիրէր ճատ-
տէսի թիւ 2 Ս. Ղուկասեան
գրատունը, և ուրիշ գրավա-
ճառաց քով: Գին 1 ֆրանք 25
սանթիմ:

ՄԷԹՈՏԻ ՎՐԱՑ

Գ. ԿՈՍՏԱՆԴՆԱՆ

Արեւելեան գիտելու հարեալը
Սոյն առաջին հատորը որ 165
երեսէ կը բաղկանայ, Իզմիրի Տէտէ-
եան եղբորց տպարանէն իլոյս ըն-
ծայուելով կը ձախուի Եֆէն-Ճամի
Զիլիկիրէր ճատտէսի թիւ 2 Ս.
Ղուկասեան գրատունը եւ ուրիշ գը-
րավաճառաց քով:

ՀԱՄԱՌՈՑ

ԸՆԴՀ. ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ՊՈՐՈՑԱՑ ՀԱՄԱՐ

Մամուրեան Էֆէնտի յօրինած
և Իզմիրի Տէտէեան եղբորց տպա-
րանէն իլոյս ընծայուած այն ընտիր
գործին երկրորդ մասը, այն է Մի-
շին Դարու պատմութիւնը որ 508
երեսէ կը բաղկանայ, Պօլիս հասած
բլլալով, կը ձախուի Եֆէն-Ճամի,
Զիլիկիրէր ճատտէսի թիւ 2, Ս.
Ղուկասեան գրատունը և ուրիշ գը-
րավաճառաց քով:

Գին կազմեալ օրինակին 4 ֆը-
րանք:

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

ԳՐԵՑ
Ս.

Սոյն փոքրիկ երկասիրութիւնը
որ եղբորս Կարոյ սիրոյ ձոն մ'է, կը
պարունակէ գողտրիկ խորհրդածու-
թիւններ, որ պատիւ կը բերեն երե-
տաւոր հեղինակին:

Կեդրոնատեղին է Սրապեան
Պաղտատար աղայի գրատունը Մէր-
ճան փողոց, և գտնուի նաև բոլոր
գրավաճառաց քով: Գին մէկ հինգ-
նոց թղթադրամ:

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ

ՏՕՄԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՊԱՐՁԵԻ ԿՐԿԱՆ ՍՏՈՒՄԱՐ
ՈՐ ՊԱՐՈՒՆԱԿԷ

Քոստանդուպոլիս, հայրենացի, բեռ-
նագրի, վարկադրի, հայուրեթացի
և այլոց ձեւեր և օրինակներ:
Ի ՊԵՏՍ
Վարժարանաց և վաճառականաց
ի
Ն. ՏԻԻԶԵՆՃԵԱՆԷ

Տպագրեալ արդեամբ և ծախեք
Ս. Տիգրան Էֆ. Գարակէօզեանի:
Կեդրոնատեղին է Պօլիս Մէր-
ճան շարք թիւ 55 Սրապեան Պաղ-
տատար աղայի գրատունը: Բերոյ
Ս. Վասիլի գրատունը եւ ուրիշ Հայ
գրավաճառաց քով:

Գին կազմեալ օրինակին երեք
քառորդ մէջ:

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ

ՆԻԿ. Մ. ԹԻԻԼԳԵՆՃԵԱՆ